

13 marca 2025 r. w Brukseli odbyło się posiedzenie Komisji Polityki Spójności Terytorialnej i Budżetu UE (COTER). Głównymi tematami debat europejskich samorządowców były m.in. rozwój obszarów metropolitalnych, przyszłość polityki spójności, wieloletni budżet oraz rola regionów i miast w europejskim planie na rzecz przystępnych cenowo mieszkań.

W trakcie posiedzenia przyjęto opinię na temat roli regionów metropolitalnych i miejskich obszarów funkcjonalnych jako siły napędowej zrównoważonych inwestycji w ramach polityki spójności. *„Miejskie obszary funkcjonalne powinny być lokomotywami rozwoju i jednocześnie obszarami promieniującymi swoim rozwojem na obszary wiejskie i poza-metropolitalne”* – mówił Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego w debacie. We współpracy z Marszałkiem Województwa Pomorskiego wniósł poprawki do opinii podkreślające rolę regionów jako podstawowego poziomu zarządzania polityką spójności. *„Z perspektywy zarządzających regionami chcielibyśmy, aby opinia została uzupełniona o pewne wątki regionalne. Obawiamy się daleko idącej autonomizacji, a wręcz alienacji miejskich obszarów funkcjonalnych z całego zarządzania strategicznego, bo wtedy możemy doprowadzić do sytuacji, kiedy staną się one czarnymi dziurami, które będą wysysać kapitał demograficzny i środki finansowe, więc dobre partnerstwo szczebla regionalnego i miejskich obszarów funkcjonalnych jest wskazane”* – zaznaczył M. Woźniak.

Na wniosek polskiej prezydencji w Radzie UE, Komisja COTER opracowała również opinię na temat polityki spójności jako kluczowego instrumentu realizacji celów i reform UE, stosującej podejście oparte na wynikach i uwzględniającej jej główne zasady: decentralizację, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie. W jej zaleceniach podkreślono, że polityka spójności wywarła znaczny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy regionów UE, zwłaszcza słabiej rozwiniętych, w których do 2030 r. prognozowany PKB będzie o 10-13 proc. wyższy dzięki tej polityce.

W debacie z europejskimi samorządowcami udział wzięła Monika Sikora, podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Podziękowała za przygotowany dokument, który stanowi istotny wkład władz lokalnych i regionalnych w trwającą dyskusję na temat przyszłości polityki spójności. Zostanie on przedstawiony na nieformalnym posiedzeniu ministrów państw UE, które odbędzie się 21 maja w Warszawie. Przedstawicielka polskiej prezydencji odniosła się do zasady subsydiarności i jej roli w polityce spójności, która bez czynnej roli samorządów jest niemożliwa do realizacji. Podkreśliła również, że opracowanie oraz wdrożenie reform i inwestycji nie może się odbywać bez udziału regionów, bo to one znajdują się najbliżej obywateli.

Europejscy samorządowcy dyskutowali także na temat wieloletnich ram finansowych – siedmioletniego budżetu unijnego na lata 2028-2034. W lutym br. Komisja Europejska przedstawiła plany i wyzwania związane z nadchodzącymi negocjacjami budżetu proponując utworzenie nowego Europejskiego Funduszu Konkurencyjności i jeden plan dla każdego kraju członkowskiego, co spotyka się z krytyką władz lokalnych i regionalnych.

Źródło: Biuro Wielkopolski w Brukseli